

lertid indlysende, at den Mand, som startede Kronborg-Værket, Borgmester Peder Christensen i Helsingør, trods alt her har været inde paa noget rigtigt, ikke alene i den Henseende at engagere det Offentlige i produktiv Virksomhed, men ogsaa m. H. t. den Produktionsgren, han her har valgt. Der er nemlig utvivlsomt et godt Grundlag for Produktion af Vinduesglas i dette Land; Forbruget, der nu dækkes helt ved Import (særlig fra Belgien), er stort og stigende, og en betydelig Toldbeskyttelse sikrer paa Forhaand en Fabrik et godt Ly under den vanskelige Opveksling i Konkurrence med de gamle indarbejdede Fabrikker og deres Agenter her.

Det synes derfor næsten oplagt, at der maa være lavet et eller andet, Sabotage paa Afsætningsmarkedet eller andre "Fiduser", for at faa Foretagendet til at køre i Grøften.

Op i hvert Fald fortjener Borgmester Christensen alt andet end at smædes, kritiseres og forblites, fordi det brød sammen for ham. Tværtimod synes jeg, at han er kendt som en overmaade klog og forsigtig Mand, der fra vor Side fortjener Respekt for sit Initiativ, og fordi han vovede Pelsen i denne Sag. Det er selvfølgelig kedeligt med de tabte Penge; men det er som bekendt de første Skridt der koster, og den, der gaar foran, risikerer at faa Klo, ogsaa af sine egne.

Et Eksempel som dette er under alle Omstændigheder et Tegn paa, at de demokratiske Institutioner er i Færd med at orientere sig i Retning af at vinde Indflydelse paa Erhvervslivet. Der vil blive gjort mange andre Tilløb, og adskillige af dem vil selvfølgelig mislykkes i første Omgang.

Færnerne er store. Sabotage, forbitret Modstand fra Privatkapitalet. Side vil Demokratiet Opdrænde paa denne Skueplads selvfølgelig møde i lange Baner. Begynder Staten eller en Kommune f. Eks. at opkøbe Aktier i visse Foretagender, vil der let gaa Spekulation i Affæren, blive foretaget Modopkøb, enten for at slaa Profit deraf eller for simpelthen at bremse det. Derfor kan Demokratiet, der ellers er bygget paa Aabenhed og Offentlighed, jo heller ikke saa godt paa dette Omraade paa Forhaand offentliggøre sine Hensigter i alle Enkeltheder. Men det kan bekendt sig til Principet — og det er i og for sig det afgørende; f. Eks. kan Ledelsen i den paagældende demokratiske Institution hemyndiges af Generalforsamlingen til — alene eller i Fællesskab med nærmere betegnede Institutioner med de samme Hensigter — at erhverve Magt.

ten i visse Virksomheder som er at Betydning for Institutionens Medlemmer.

Risikoen ved slige Transaktioner opstaar naturligvis ikke altid af Sabotage, Mudspekulationer etc. fra Modstanderens Side; men ogsaa f. Eks. deraf at Konjunkturerne kan svinge ret stærkt. Lad os gøre det Tankeeksperiment, at nogle demokratiske Institutioner vilde erhverve Aktiemajoriteten i De danske Sukkerfabrikker. Paa Grund af lave Vendorspriser paa Sukker er Kursen paa disse Selskabs Aktier i de senere Aar gaaet betydeligt ned. Alligevel er det jo ikke udelukket, at Sukkerpriserne kan gaa endnu længere ned (se Prisniveauet Verden over er jo for Nedadgaan); de Aktier man erhvervede nu til 170, er maaske om et Aar kun 150 værd — der vilde altsaa paa Papiret være et ikke ringe Tab. Men det er ogsaa muligt, at Kursen vil gaa den anden Vej og give stor Gevinst.

Dog, den Slags er ikke afgørende. De demokratiske Institutioner skal jo ikke erhverve Aktier for at vinde eller tabe paa Kursfluktuationerne; men for at faa Indflydelse paa Ledelsen. Men de maa selvfølgelig være rustet til rent regnskabsmæssigt at kunne taale en Kursnedgang i første Omgang.

Det er givet, at planløse eller utilstrækkelige Aktieopkøb er værre end slet ingen. Individuelle Aktieopkøb fra de enkelte Arbejderes eller Funktionærers Side har tidligere været omtalt; dette er næsten den sikre Vej til Ruin for Arbejderen og til stedse stigende Magt for Finansmændene. Men selv om Opkøbene sker gennem Organisationer og Institutioner, saa maa der ogsaa her gaaes planmæssigt frem; tilfældige Pengeanbringelser i nogle Aktier giver jo ingen Løsning paa Problemerne. Ud fra andre Synspunkter kan det være praktisk, at de store Fagforbund har nogle Aktier i de store Foretagender indenfor deres Omraade; det giver jo Forbundsformanden Adgang til Selskabernes Generalforsamlinger, hvorfra han kan øve Kritik af Ledelsen om fornødent. Derimod en ligefrem Pengeanbringelse fra Forbundenes Side i slige Aktier i større Stål, mere utilstrækkelig til at beherske Foretagendet, det har aldeles ingen Mening, er kun en kæmpemæssig Risiko.

(Sluttet).

Indsænder greinir mega vera okkum i hendi seinast friggjadag kl. 10 f. p.

Lýsingar

Firestone

Footwear Company.

Hin nýggi fiskimannastývlin

Pacific

er gjordur av frágera seigum gummi og trároyndur.

Hann er heimsins sterkasti.

UMBODSMADUR FYRI FÖROYAR:
POUL HANSEN
Tølf. 61. Tórshavn. Tølf. 61.
Telgr.: Veritas.

ADALGOYMSLA:
BERNHARD KJÆR
Gøthersgade 49, Montegaarden
København K.
Telgr.: Holmstrøm.

Galvaniseraðar tak- og húsaklædningsplátur

keypast billigast frá **Poul Hansens** Heilsulu, Tórshavn.
Telefon 61. Telegramaadressa VERITAS.

Veiði hýsu og flatfisk.

Ísvirki mælir Føroya fiskimonnum at leggja allan alvin á at veiða hýsu og flatfisk.

Fáið tykkum hýsu- og kalvalínur.

Fiskimenn eiga at lata veiðina til Ísvirki, tí harvið vinnt størsta úrslit í longdini.

Tess størri „produktión“ tess minni útreiðslur pr. kg og harvið tess størri eftirgjald.

Ísvirki.

Føroysku sigarettirnar eru gjordar av besta virginia-tubbakki. Tær eru bæði betri og nógv størri enn allar útlendskar, sum í Føroyum eru seldar til sama pris.

Føroya felag móti tuberklasjúku

afholder Generalforsamling i Klubbens lille Sal Tirsdag den 26. ds. Kl. 8.

Bestyrelsen.

SKANDINAVIEN AMERIKA LINIE

Eneste direkte Ruter fra København til Amerika og Canada.

Regelmæssig Afgang fra København og Oslo flere Gange om Maanedene.

Ingen Pasvisering til Canada.

Liniens egne Funktionærer modtager Passagererne i Canada og Arbejde kan forud sikres Landmand samt unge Piger til Husarbejde.

Skriv til Agenten:

H. C. Müller, Thorshavn,

eller **Passager-Afdelingen**, Kongens Nytorv 8, København K.

Prima Husholdningsskul.

Ny Forsyning.

Havnar Kol- & Cementhandl.

Telefon 172 — 208.
Telgr.-Adr.: Kølcement.

Til Canada

med Cunard og White Star Linien.

Alle Oplysninger ved Jens A. Reyni, Thorshavn, eller C. Mogensen, Nyhavn 1, København.

Lýsingar

mugu verða innsendar til okkara skrivstovu innan mánadag f.p. kl. 10.

Telefon okkara er

143.

DE RØDE ØJNE

EN SANDFÆRDIG HISTORIE AF A. Ø.

De røde Øjne har Skylden, hans Øjne. Mor skreg de, jeg hørte det med min Hjerne, da den igen begyndte at tænke.

Jeg vil skrive om mig selv. Det var Dagen for jeg skulde skrives fra Læsestuen. Jeg var saa vidt helbredet som jeg kunde blive, jeg havde ingen stærke Smærter mere, og Læsestuen skulde rømmes. Jeg stod ved den store Jernport, som adskilte mig fra Verden. Den Verden som jeg ikke havde tilhørt saa længe, men som nu forlangte mig tilbage — eller, nej, den vilde kunde indføre mig i en anden Rubrik.

Jeg var ikke en Ener i Samfundet, men en Decimal i Statens Regnskab. Tanken var mig ligegyldig, for endnu havde jeg ingen Længsler, Intet Maal, knapt nok en Smule slumrende Selvpoholdelsesdrift — Dyret i mig var endnu ikke vaagnet.

Jeg stod og saa ud paa Gaden, da et Par unge Piger gik forbi paa det modsatte Forlov. Den ene sagde et Par Ord til den anden, og de saa

begge hen paa mig, og smilede og vinkede. De kunde ikke se at jeg var Krøbling, for jeg havde drejet min syge Skulder ind mod Gaarden, det gør jeg altid.

For at ligne et rigtigt Menneske. Men jeg vinkede ikke igen, for jeg havde Spøg og Medlidenhed.

Det var tilsyneladende ingenting, men den Dag fik det Betydning for mig. Jeg lignede altsaa endnu et Menneske. Et Menneske som unge Piger gad vinke til. Selv om det kun skete af Taalhelighed.

Dagen efter blev jeg udskejet af Søster Maria, tog min Haand; Det er en god Haand, Sempel! Den kan ernære Dem, tror De ikke?

Hun saa mig ind i Øjnene. Hun vidste at hun kunde ikke overbevise mig, at jeg ikke trøiede hende, derfor talte hun.

Jeg sagde Ja, men jeg løj. Og hun vidste det. Hvorfor talte hun saa? Hun løj for sig selv og for mig, og jeg løj for hende.

Og dog var jeg en Helt. En fejlvendt Helt, der ikke turde være ærlig overfor en lille avag Kvinde.

Jeg gik ud ad den store Jernport, ud paa Gaden, der stod jeg og saa mig om. Midt ude laa Sporvognsskinnerne, de lo til mig, og hviskede om Fred.

Jeg havde lojet, men de var Sandheden Kølde, hvide og retlinjede laa de og ventede paa mig.

En Sporvogn kom kørende langt ned af Gaden. Den havde to røde Lygter og den kom imod mig. Jeg hørte Hjulene huj og hvin, da den bremsede ved Stoppestedet — saa den hujede Granaterne naar Døden red gennem Luffen paa dem.

Og jeg saa de røde Øjne paa de hvide Staaletskinner.

Jeg gjorde et Skridt frem, men da følte jeg et Par andre Øjne — i min Nakke. Og jeg blev angst.

Ikke for Hjulene, men for Søster Marias bedrøvede Øjne. Jeg vidste at hun stod ved et Vindue og saa ned paa mig.

Jeg følte hendes Øjne brænde paa min Hals, og jeg trak Hovedet ned mellem Skuldrene, for at Frakkekraven kunde beskytte mig. Og sneg mig over Gaden. Helten fra toogtyve Slag var bange for en lille Kvindes røde Øjne.

Jeg gik ind paa en Restaurant for at spise til Middag. Jeg vilde fejre min Genfødelse ved et godt Maaltid og et Glas Vin. Jeg Daare.

Jeg havde ikke tænkt paa at jeg ikke længere havde Søster Maria. Hun havde altid skaaet Kodel i Stykker for mig, hun holdt fast paa min Tallerken, naar den vilde glide fra mig, hun smurte Smør paa mit Brod.

Søster Maria, hvorfor kunde jeg ikke blive hos dig? Du gjorde mig lidt af Gaden, men din Godhed og Hjælpsomhed blev Skyld i min Ubehjælpomhed.

Jeg kunde jo have bedt Tjeneren hjælpe mig, men min Trods var begyndt at vaagne.

En Dame og en Herre sad ved et Bord ved Siden af mig. Damen saa min Forlegenhed, og hviskede noget til sin Ledsager. Han nikkede, og hun rejste sig og kom hen til mig, og spurgte om hun skulde hjælpe mig.

Jeg afslog det med en Tak. Havde hun taget Kniven ud af min Haand, havde jeg været hende taknemmelig, men hun spurgte.

Siden hen spiste jeg altid hjemme.

Anden Dag i Gaar skrev jeg mig fra Sulten, først i Gaar Aftes spiste jeg.

Jeg har endnu Brod til i Dag og i Morgen, et Maaltid til hver Dag. Det er ligegyldigt — ikke værd at skrive om. Men jeg er sulten.

Damini har aldrig hørt at sulte. Han var min Principæl.

Han er ond, for han elsker Penge for deres egen Skyld. For Krigen gik hans Forretning daarligt, for han var altid bange for at give Penge ud. Han elskede Penge, og kunde ikke skilles fra dem.

Hver Pengeoeddel, hvert Guld-stykke var et Stykke af ham selv, og jeg var hans Kontorist, jeg skulde tjene flere Penge til ham.

Det var ikke Pengenes Værd, ikke den Magt og Berømmelse som Penge kan give, der havde Værdi for ham — det var Guld — Guld som han kunde føle paa, se paa, tage i Haanden, høre klinge, og le til med sine Genløjere.

Han elskede at trælle Penge, og han skældte paa mig, naar jeg ikke arbejdede nok, og han sukkede hver Gang han skulde betale mig min Løn.

Men da Krigen kom blev han angst for sine Penge.

Ikke for dem, som laa i Pengeska-bet eller Banken, men for dem, som laa og svømmede ud i Verden, for hele Fragtmarkedet brød sammen.

Dampnerne laa omkring i Havnene og hvinede af Rødelse — hvad skal vi gøre? Maa vi sejle? Vi er blokerede! Vi er beslægtet!